МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Проект

Н А Р Е Д Б А

№ ……

за придобиване на квалификация по професията

„ТУРИСТИЧЕСКА АНИМАЦИЯ“

Раздел I
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професия код 101504 „Туристическа анимация“ от област на образование „Персонални услуги“ и професионално направление код 0115 „Пътувания, туризъм и свободно време“ съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професия код 101504 „Туристическа анимация“ съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на трета и четвърта степен на професионална квалификация по професията, за придобиване на квалификация по част от професията, както и за достигане на отделни единици резултати от ученето.

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковата програма по чл. 10, ал. 3, т. 3 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове и учебни програми за ученици. Въз основа на рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2, 4 и 5 се разработват учебни планове и учебни програми за лица, навършили 16 години.

ПРОЕКТ

Раздел II

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от учене за придобиване на трета и четвърта степен на професионална квалификация по професията, критериите и средствата за оценяване на всяка единица резултат от учене, съвкупността от единици резултати от ученето, които формират придобиването на квалификация по част от професия, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Учебните планове и учебните програми по чл. 3, разработени въз основа на тази наредба, започват да се прилагат от учебната 2026 – 2027 г. за учениците, които постъпват в VIII клас в училищното професионално образование и обучение, а за лица, навършили 16 години – от 1 януари 2026 г.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6, във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ

Приложение към чл. 2

ДЪРЖАВЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА „ТУРИСТИЧЕСКА АНИМАЦИЯ“

Професионално направление					
Код: 1015	**Пътувания, туризъм и свободно време**				
Професия					
Код: 101504	**Туристическа анимация**				
Степени на професионална квалификация		**-**	**-**	**III**	**IV**
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)		**-**	**-**	**4**	**5**
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)		**-**	**-**	**4**	**5**

ПРОЕКТ

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или входящо квалификационно равнище за придобиване на степени на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение.

За придобиване на трета и четвърта степен на професионална квалификация по професията „Туристическа анимация“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД09-2230 от 09.08.2024 г., изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

1.1.1. За придобиване на трета степен на професионална квалификация:

- за ученици – завършено основно образование;
- за лица, навършили 16 години – придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или завършено средно образование.

1.1.2. За придобиване на четвърта степен на професионална квалификация – завършено средно образование.

1.2. Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

2. Описание на професията

2.1. Трета степен на професионална квалификация по професията

Професията „Туристическа анимация“ с трета степен на професионална квалификация включва участие в подготовката, представянето и изпълнението на анимационни програми, реализирани в туристически обекти с цел създаването на условия за емоционално, полезно, интересно и забавно оползотворяване на свободното време на туристите. Професионалната дейност се изпълнява в рамките на предварително планирани програми. Дейността е ориентирана към пряка работа с туристи и включва участие в различни видове активности (културна, творческа, игрова, спортна, музикална, танцова и др.).

Аниматорът с трета степен на професионална квалификация подпомага процесите по подготовка на материали, реквизит и пространства, участва в изпълнението на анимационните програми, фасилитира дейности по въвличане, мотивиране и активно участие на туристите в тях, поддържа позитивна атмосфера по време на провеждането на анимационните дейности, подпомага задоволяването на потребностите на туристите от физическа активност, емоции, обогатяване на познанията, общуване и творчески занимания чрез включването им в специално подготвени програми.

Аниматорът участва в събирането на информация за профила на туристите (интереси, очаквания и потребности), което подпомага адаптирането на съдържанието на програмите. Представя и промотира анимационните дейности, информира туристите за тяхното съдържание и съдейства за тяхната реализация. Подпомага събирането на информация за удовлетвореността на туристите.

Дейността изисква прилагане на артистични умения (актьорско майсторство, пантомима, танцови, музикални изпълнения, водене на анимационна програма и сценично поведение). Аниматорът работи с озвучителна и осветителна техника, използва специализирани дигитални платформи за комуникация и презентиране, както и инструменти за регистрация и управление на информация, необходими за провеждането на отделните анимационни програми.

При изпълнение на професионалната си дейност аниматорът спазва правилата за безопасност, прилага принципите на устойчивост, екологична отговорност, приобщаване и мултикултурна чувствителност към групите туристи. Работата има комплексен характер и се извършва от екипи в туристическите обекти (местата за настаняване, заведенията за хранене и развлечения, СПА центрове, ски писти, плажове, музеи, художествените галерии и др.), посочени

ПРОЕКТ

в Закона за туризма.

Работното време е динамично и гъвкаво и често включва вечерни часове, почивни и празнични дни. Работната среда изисква физическа издръжливост, гъвкавост, енергичност и комуникативност.

За ефективно изпълнение на дейностите е необходимо владеене на поне един чужд език, комуникативност, умения за работа с дигитални технологии, техническо оборудване и разбиране на основните принципи на безопасност, професионална етика и устойчивост. Важна част от професионалната роля е стремежът към непрекъснато професионално и личностно развитие чрез участие в обучения, практики и самоусъвършенстване.

2.2. Четвърта степен на професионална квалификация по професията

Професията „Туристическа анимация“ с четвърта степен на професионална квалификация включва самостоятелно проектиране, планиране, организиране, управление и анализ на анимационни програми. Професионалната дейност е насочена към добавяне на преживяване при консумирането на туристическия продукт чрез разработване и прилагане на културни, образователни, приключенски, спортни и много други анимационни програми при използване на съвременни технологии, устойчиви практики и иновативни методи на взаимодействие с туристи.

Аниматорът с четвърта степен на професионална квалификация носи отговорност за процесите на проектиране, организация и реализация на анимационните програми, на базата на анализ на профила и потребностите на туристите. На тази основа разработва концепция, сценарий, организационен план и бюджет за анимационни програми. Осигурява необходимите ресурси, координира подготовката, оборудването и материалната база, управлява комуникацията с анимационния екип и води цялостната организация на дейностите по анимационната програма.

В рамките на професионалната си роля ръководи и модерира анимационни програми, адаптира съдържанието им спрямо динамиката на групата и спецификите на ситуацията, ръководи и обучава анимационни екипи, координира участието на външни изпълнители, партньори и институции. Използва специализирани дигитални технологии, комуникационни платформи, озвучаване, осветление, визуализация и стрийминг. Изготвя отчетна документация, анализира и синтезира настроенията на туристите, идентифицира нови възможности за подобрение и планира мерки за повишаване на ефективността от анимационните дейностите.

Аниматорът с четвърта степен на професионална квалификация прилага принципите на устойчивост, разработва екологични, културни и социално отговорни анимационни програми, като въвежда нови формати за туристически преживявания, прилага иновации и технологични решения и стратегически планира развитието на туристическия продукт при спазване на правилата за сигурност и безопасност на туристите. Спазва нормативната уредба, свързана със защита на личните данни, интелектуалната собственост, здравословни и безопасни условия на труд в туристическата дейност.

Работата изисква високо ниво на самостоятелност, комуникативност, лидерски умения, стратегическо мислене, аналитичност, способност за управление на сложни проекти, устойчивост на стрес и умения за вземане на решения в динамична среда. За ефективното изпълнение на задълженията е необходимо владеене на поне един чужд език, отлично познаване на културното многообразие, умения за работа с дигитални технологии и техническо оборудване, както и ангажираност с непрекъснато професионално и личностно развитие в съответствие с динамиката на туристическия сектор.

ПРОЕКТ

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ) за придобиване на всяка от степените на професионална квалификация по професията

Степен на професионална квалификация	Ниво по НКР/ ЕКР	Номер на ЕРУ и вид професионална подготовка (ПП)																		
		ЕРУ 1	ЕРУ 2	ЕРУ 3	ЕРУ 4	ЕРУ 5	ЕРУ 6	ЕРУ 7	ЕРУ 8	ЕРУ 9	ЕРУ 10	ЕРУ 11	ЕРУ 12	ЕРУ 13	ЕРУ 14	ЕРУ 15	ЕРУ 16	ЕРУ 17	ЕРУ 18	ЕРУ 19
		Обща ПП		Отраслова ПП				Специфична ПП												
III	4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				
IV	5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

3.1. Списък на Единиците резултати от ученето по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка – единна за всички професионални направления от Списъка на професиите за професионално образование и обучение

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда

ЕРУ 2. Икономика и предприемачество

ЕРУ по отраслова професионална подготовка – единна за професиите от професионално направление 1015 „Пътувания, туризъм и свободно време“

ЕРУ 3. Основи на туризма

ЕРУ 4. Туристическо обслужване

ЕРУ 5. Безопасност и сигурност при обслужване

ЕРУ 6. Комуникация и сътрудничество при обслужване

ЕРУ по специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 7. Същност, специфика и видове туристическа анимация

ЕРУ 8. Подготовка на анимационни дейности

ЕРУ 9. Комуникация и поведение в туристическата анимация

ЕРУ 10. Музикално-сценична анимация

ЕРУ 11. Танцова анимация

ЕРУ 12. Художествено-творчески анимационни дейности

ЕРУ 13 Културни анимационни дейности

ЕРУ 14 Устойчивост и приобщаване в туристическата анимация

ЕРУ 15. Иновации и методи за споделеност и съпреживяване в туристическата анимация

ЕРУ 16. Управление на професионалното и личностното развитие

ЕРУ 17. Проектиране на анимационна програма и бюджет

ЕРУ 18. Управление на анимационен туристически продукт

ЕРУ 19. Управление на партньорства и външно финансиране

3.2. Описание на единиците резултати от ученето за професията „Туристическа анимация“

3.2.1. Обща професионална подготовка по професията

ЕРУ 1	**Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда**
Резултат от учене 1.1	Спазва хигиенните норми и здравословните и безопасните условия на труд (ЗБУТ) на работното място
Знания	• Познава основните нормативни актове за здравословни и безопасни условия на труд

ПРОЕКТ

	• Обяснява възможните професионални и здравни рискове на работното място и причините за тяхното възникване • Разяснява основните правила при оказването на първа помощ при трудови злополуки • Изброява основните видове лични предпазни средства и техните функции • Познава видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Изброява правилата за работа при аварии и аварийни ситуации
Умения	• Прилага мерки за безопасност на работното място • Спазва хигиенните норми на работното място • Прилага инструкции за безопасна работа • Реагира правилно при аварийни ситуации
Компетентности	• Спазва стриктно мерките за безопасност при изпълнение на различните трудови дейности
Резултат от учене 1.2	Осъществява превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	• Познава нормативни актове, свързани с опазването на околната среда, и ЗБУТ • Познава трудовоправните норми, свързани със ЗБУТ • Разяснява общите изисквания за осигуряване на ЗБУТ съобразно спецификата на провежданата дейност и изискванията на техническото, технологичното и социалното развитие с цел защита на живота, здравето и работоспособността на работещите
Умения	• Търси информация за устойчиви практики, приложими в конкретната професионална дейност • Изпълнява дейности по събиране и съхраняване на опасни продукти, излезли от употреба уреди и консумативи съобразно правилата за рециклиране • Използва технологии и материали, щадящи околната среда • Спазва практики за пестене на вода, енергия и други ресурси на работното място
Компетентности	• Правилно обработва отпадъците на работното място съобразно изискванията за сортиране • Вярно и точно разпознава замърсяващи фактори на работното място и съдейства за ограничаване на въздействието им • Способен е стриктно да следва утвърдените правила и изисквания за опазване на околната среда
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория: • Владее теоретични знания за: - хигиенните норми - здравословните и безопасните условия на труд на работното място

ПРОЕКТ

	- овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ - превантивната дейност за опазване на околната среда Част по практика на професията: • Избира своевременно най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 2	**Икономика и предприемачество**
Резултат от учене 2.1	Познава основите на пазарната икономика
Знания	• Познава основни икономически понятия – търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена • Познава ролята на държавата в икономиката – данъци, бюджет, регулации • Обяснява дейността на организацията в контекста на основни икономически принципи и понятия • Разяснява основни понятия във финансите – приходи, разходи, печалба, инвестиции • Разбира значението на социалната и екологичната отговорност при ръководене на бизнес
Умения	• Използва основни икономически понятия, като търсене, предлагане, пазар, конкуренция и цена при изпълнение на професионалните си задачи • Отчита значението на основните финансови показатели, като приходи, разходи, печалба и инвестиции
Компетентности	• Прилага правилата и изискванията, свързани с ролята на държавата в икономиката, включително данъци, бюджет и регулации, в рамките на работната среда и своите професионални ангажименти
Резултат от учене 2.2	Познава основите на предприемачеството
Знания	• Познава същността и ролята на предприемачеството в икономиката • Изрежда основните стъпки при стартиране на бизнес, включително генериране на идея, пазарно проучване, изготвяне на бизнес план • Изброява видовете фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност
Умения	• Разграничава видовете фирми и организационно-правните форми на стопанска дейност • Прилага знания за предприемачеството в работната си среда
Компетентности	• Идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания

ПРОЕКТ

	• Предлага решения за подобряване на дейността в съответствие с технологичните и организационните изисквания • При необходимост представя идеи и предложения пред клиенти, инвеститори или партньори, като аргументира решенията си
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория: • Владее основните теоретични знания и понятия в областта на икономиката • Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството Част по практика на професията: • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус • Участва в разработването на бизнес план на фирмата според изискванията на предварително дефинираното задание
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

3.2.2. Отраслова професионална подготовка по професията

ЕРУ 3	**Основи на туризма**
Резултат от учене 3.1	Използва основни понятия в туризма
Знания	• Изброява основни понятия в туризма – турист, туризъм, туристически обекти, туристически услуги, туристически продукт, туристически пазари и др. • Назовава основните характеристики, които разграничават туризма от други дейности • Посочва видове участници в туристическия процес • Познава туристическите услуги за реализиране на туристическия продукт
Умения	• Разграничава основните понятия в конкретни ситуации • Свързва понятията с примери от работната практика • Използва терминологията при устно и писмено изразяване • Попълва формуляри, съдържащи базова туристическа информация
Компетентности	• Правилно използва основните понятия и взаимовръзки в туристическата дейност при комуникация и документиране
Резултат от учене 3.2	Прилага нормативни изисквания в туристическата дейност
Знания	• Изброява основни нормативни актове, свързани с туристическата дейност • Назовава институциите, регулиращи туризма • Посочва правата и задълженията на участниците в туристическия процес

ПРОЕКТ

	• Познава изискванията за категоризация, лицензиране и регистрация
Умения	• Свързва нормативни изисквания с конкретни дейности от практиката • Ориентира се в структурата и съдържанието на официални документи (лиценз, удостоверение) • Използва текстове от нормативни актове при казус • Спазва основни правила и изисквания при работа с клиенти и институции
Компетентности	• Правилно прилага основни нормативни изисквания при изпълнение на професионални дейности, съгласно действащата нормативна база в туризма
Резултат от учене 3.3	Класифицира видове туризъм и туристически ресурси
Знания	• Изброява основните видове туризъм според цел, сезонност и обхват • Назовава видове туризъм според използваните ресурси • Посочва основни видове природни ресурси с туристически потенциал • Познава основни антропогенни туристически ресурси и тяхното значение за дестинацията
Умения	• Класифицира видовете туризъм по обективни характеристики • Свързва вид туризъм с подходящи природни и антропогенни ресурси • Определя вида на туристическия ресурс по карта, изображение или описание
Компетентности	• Правилно използва подходящи туристически ресурси при класифициране и представяне на видове туризъм
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Обяснява основни понятия, свързани с туризма, включително видове услуги и форми на туризъм • Определя предназначението и обхвата на приложими нормативни актове • Класифицира видове туризъм и ресурси по зададени признаци • Описва структурата и функциите на туристическия продукт и материалната база Част по практика на професията: • Използва коректно терминологията от туристическия сектор в устно или писмено представяне • Свързва конкретна ситуация с правилен нормативен документ или изискване • Изготвя кратка туристическа програма или описание на продукт, съобразено с ресурси и целева група • Работи с карти, таблици или визуални материали за идентифициране на ресурси и обекти от материалната база

ПРОЕКТ

Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 4	**Туристическо обслужване**
Резултат от учене 4.1	Подготвя туристическата услуга
Знания	• Изброява основни дейности, свързани с подготовка на туристическа услуга • Назовава материали, средства и информация, необходими за предоставяне на услугата • Посочва изисквания за подредба и организация на работната среда • Познава факторите, които влияят върху качественото обслужване
Умения	• Подготвя работното място и подрежда необходимите материали според вида услуга • Проверява готовността на помощните средства и документацията • Съобразява подредбата с изисквания за удобство, достъпност и хигиена • Следва зададена последователност при подготовката на етапите на туристическата услуга
Компетентности	• Подготвя работната среда и необходимите материали за изпълнение на туристическата услуга съгласно зададени указания и изисквания на работодателя
Резултат от учене 4.2	Извършва туристическа услуга
Знания	• Изброява основните етапи на туристическо обслужване • Назовава видовете взаимодействие с туристи по време на обслужване • Посочва изисквания за поведение, облекло и реч при контакт с туристи • Познава добри практики при работа с клиенти в различни туристически ситуации
Умения	• Следва установена последователност при изпълнение на туристическа услуга • Поздравява, информира и насочва туристи по начин, съответстващ на професионалните норми • Използва вежлив и разбираем език, подходящ за ситуацията • Съдейства на туриста при възникнали затруднения или въпроси
Компетентности	• Изпълнява дейности по туристическо обслужване при спазване на утвърдени правила за поведение, комуникация и професионална етика
Резултат от учене 4.3	Отчита туристическата услуга
Знания	• Изброява основните дейности при приключване на туристическа услуга

ПРОЕКТ

	• Назовава документи и действия, свързани с отчетност и предаване на информация • Посочва изисквания за съхранение и почистване на работното място • Познава стандартни процедури за приключване на обслужването • Познава отчетни документи при приключване на туристическа услуга
Умения	• Изпълнява последователно дейностите при приключване на туристическа услуга • Попълва стандартни документи и формуляри, използвани при отчитане • Предава материали или информация на отговорно лице • Почиства и подрежда работната среда след приключване на услугата • Попълва отчетен формуляр след приключване на туристическа услуга
Компетентности	• Изпълнява дейностите по приключване на туристическата услуга според утвърдените изисквания и указания на работодателя
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Описва последователността на дейностите при подготовка, изпълнение и отчитане на туристическа услуга • Назовава материали, средства и документи, използвани при туристическото обслужване • Посочва професионални изисквания към поведение, език и комуникация с туристи • Обяснява значението на хигиена, безопасност и етика при обслужване Част по практика на професията: • Подготвя работното място и материалите самостоятелно съгласно зададени указания • Изпълнява обслужването, като използва професионално и вежливо поведение спрямо клиента • Реагира адекватно при въпрос, нужда или затруднение от страна на туриста • Завършва услугата чрез подреждане, почистване и предаване на материали или документи в съответствие с процедура
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 5	**Безопасност и сигурност при обслужване**
Резултат от учене 5.1	Спазва изискванията за здраве и безопасност при обслужване

ПРОЕКТ

Знания	• Изброява основни правила за здравословни и безопасни условия на труд • Назовава рискови фактори, свързани с туристическата дейност и работната среда • Посочва мерки за предотвратяване на инциденти • Познава отговорностите на служителя при застрашаващи ситуации
Умения	• Спазва изискванията за безопасност при обслужване на клиенти/туристи • Използва лични предпазни средства при необходимост • Открива и съобщава за нередности, свързани с безопасността
Компетентности	• Спазва указанията и процедурите за безопасност при обслужване на клиенти/туристи и осигурява работна среда без риск за здравето
Резултат от учене 5.2	Реагира при инциденти и аварийни ситуации
Знания	• Изброява основни видове инциденти, които могат да възникнат по време на туристическа дейност • Назовава действията, които се предприемат при инцидент • Посочва телефони и служби за спешна помощ • Познава процедури за евакуация и оказване на първа помощ
Умения	• Реагира спокойно и последователно при възникнал инцидент • Известява отговорните служби или лице при необходимост • Съдейства при евакуация или ориентиране на туристите • Предприема действия в съответствие с предварително въведени указания
Компетентности	• Реагира адекватно в инцидентни ситуации, като следва утвърдени процедури за безопасност и сигнализира отговорните лица
Резултат от учене 5.3	Защитава лични и служебни данни при обслужване
Знания	• Изброява видове лични данни и тяхното значение за клиента • Назовава основни правила за защита на информация • Посочва документи, които съдържат чувствителна информация • Познава документи, съдържащи лични данни – списъци на участници, медицински декларации, анкетни карти • Познава задълженията на служителя при боравене с данни
Умения	• Съхранява поверителна информация • Използва документи, съдържащи лични данни • Ограничава достъпа до информация, която не е предназначена за трети лица • Следва правила за поверителност при устна или писмена комуникация

ПРОЕКТ

Компетентности	• Прилага правила за защита на лични и служебни данни при обслужване на туристи в съответствие с професионалната етика и нормативните изисквания
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Посочва правилата за безопасност и здраве при работа в туристическата дейност • Описва действията, които се предприемат при различни инциденти или застрашаващи ситуации • Назовава мерки за защита на личните и служебните данни и документи • Обяснява задълженията на служителя при спешни случаи или при работа с чувствителна информация Част по практика на професията: • Спазва инструкциите за безопасна работа и прилага правилно превантивни мерки • Реагира последователно при симулиран инцидент или неотложна ситуация • Съхранява и използва чувствителна информация при обслужване съгласно установени правила • Ограничава достъпа до документи или данни, като прилага професионално поведение и отговорност
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 6	**Комуникация и сътрудничество при обслужване**
Резултат от учене 6.1	Общува с клиенти по време на обслужване
Знания	• Изброява езикови средства и изрази за вежливо и разбираемо обслужване • Назовава основни правила за културно и ефективно общуване • Посочва поведения и реакции, които се считат за професионално неприемливи • Познава начини за преодоляване на езикови и културни бариери
Умения	• Поздравява клиента с подходящ израз • Информира клиента по разбираем начин • Задава въпрос с учтив тон • Отговаря на въпрос ясно и професионално • Съобщава информация без отклонения • Изразява уважение чрез реч и поведение • Следва езикови и поведенчески норми при общуване
Компетентности	• Общува с клиенти при обслужване, като използва професионално поведение, учтив език и съответстващи

ПРОЕКТ

	изразни средства в съответствие с утвърдените правила и стандарти
Резултат от учене 6.2	Сътрудничи с колеги
Знания	• Изброява роли и отговорности в работния екип • Назовава ситуации, в които се изисква сътрудничество • Посочва правила за ефективно взаимодействие • Познава принципи на уважение, отговорност и дисциплина в екипната работа
Умения	• Съдейства на колеги при изпълнение на общи задачи • Предоставя информация, свързана с работния процес • Изпълнява указания от отговорно лице без забавяне • Изразява уважение и добронамереност към колеги
Компетентности	• Сътрудничи с колеги по време на обслужване, като изпълнява поставените задачи и поддържа добри професионални отношения в рамките на работния екип
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Назовава езикови средства и форми на учтиво поведение • Описва правила за ефективна комуникация с клиенти • Посочва основни елементи на сътрудничество в екип • Обяснява принципи на професионално поведение и уважение в работна среда Част по практика на професията: • Поздравява клиента по подходящ начин • Информира клиента ясно и коректно • Отговаря на въпрос с професионален език • Съдейства на колега при изпълнение на задача • Предоставя информация в рамките на екипната работа • Изразява уважение в комуникацията с клиенти и колеги • Изпълнява указания своевременно и без конфликти
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

3.2.3. Специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 7	**Същност, специфика и видове туристическа анимация**
Резултат от учене 7.1	Представя същността и спецификите на туристическата анимация
Знания	• Познава същността на туристическата анимация в контекста на туристическото обслужване • Идентифицира туристическите потребностите от анимационни дейности

ПРОЕКТ

	• Описва основните принципи на туристическата анимация: доброволност, достъпност, безопасност, уважение, устойчивост • Обяснява значението на туристическата анимация за удовлетвореността на туристите и добавената стойност към туристическия продукт
Умения	• Избира дейности за туристическа анимация според място, възраст и интереси на туристи • Свързва всяка дейност с конкретна потребност на туриста (движение, култура или общуване) • Подрежда дейностите в последователност за еднодневна анимационна програма
Компетентности	• Прилага основни принципи на туристическата анимация при подбиране и обосноваване на подходящи дейности според целевата група и туристическите потребности при спазване на утвърдените за това процедури
Резултат от учене 7.2	Познава класификации и видове туристическата анимация
Знания	• Изброява класификациите на туристическата анимация (според мястото на провеждане, целта на дейността, възрастта на участниците, времето на провеждане, областта на проявление и приложение) • Назовава основните видове анимация според мястото на провеждане (хотелска, ресторантьорска, транспортна, в туристически атракциони) • Посочва видовете анимация според областта на приложение (спортна, културна, художествено-творческа, рекреационна, приключенска и екстремна) • Познава основните видове анимация по възрастови критерии (детска, младежка, за третата възраст) • Посочва мерки за безопасност при работа с различните групи туристи (деца, младежи, възрастни хора и уязвими участници)
Умения	• Адаптира програмата спрямо възрастта, интересите, броя и динамиката на групата • Обяснява приложението на различните видове анимация при консумирането на туристическия продукт • Планира дейности с оглед на безопасността на участниците
Компетентности	• Способен е да избере подходящи анимационни дейности в съответствие с мястото, целта, възрастта на участниците и времето на провеждане
Резултат от учене 7.3	Спазва професионални етични норми и културна чувствителност в туристическата анимация
Знания	• Позовава се на основни етични принципи – уважение, конфиденциалност, равнопоставеност и дискретност • Познава правата на туристите, включително правото на безопасност, избор и уважение

ПРОЕКТ

	• Разграничава допустимо и недопустимо поведение в анимационна среда • Идентифицира културни и възрастови различия при общуване
Умения	• Общува с туристи и колеги учтиво, без дискриминация и с внимание към индивидуалните особености, избягва неуместни шеги, груб език или неподходящ физически контакт • Поддържа позитивна атмосфера и намалява напрежението при възникнали конфликти • Насърчава уважение, сътрудничество и включване в груповата работа
Компетентности	• Умело предотвратява конфликтни или етични ситуации чрез превантивно поведение
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Описва целите и същността на туристическата анимация • Идентифицира основни туристически потребности, свързани с анимационна дейност • Назовава принципите на туристическата анимация и етичните норми, приложими при провеждането ѝ • Разграничава функциите на анимацията от другите форми на туристическо обслужване • Описва рисковете при анимационни дейности и мерките за тяхното предотвратяване • Посочва етични и културни правила за поведение в анимационна среда Част по практика на професията: • Подбира подходящи анимационни дейности спрямо потребности, възраст и интереси на туристи • Съставя еднодневна анимационна програма, съобразена с основните принципи на туристическата анимация • Прилага правила за безопасност при симулирано провеждане на анимационна дейност • Демонстрира етично и културно адекватно поведение в ролеви или групови ситуации • Анализира примерни казуси с оглед на безопасността, етиката и културната чувствителност • Прилага превантивни действия за осигуряване на безопасна и приобщаваща среда
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 8	**Подготовка за анимационни дейности**
Резултат от учене 8.1	Реализира анимационни дейности чрез сценично и

ПРОЕКТ

	творческо изразяване
Знания	• Познава основите на актьорското майсторство (сценичното поведение, импровизация и ролеви игри, видове театрални форми – пантомима, диалог, клоунада) • Познава основите на певческото майсторство (основни вокални техники, репертоар, ритъм и хармония) • Познава основите на танцовото майсторство (стилове танцови структури и движения, хореография) • Познава основните на художествените техники (рисуване, апликации, моделиране, ръкоделие, работа с различни материали, традиционни занаяти и декорация) • Познава основните спортни техники и игри (правила на популярни игри, организиране на турнири и състезания)
Умения	• Използва изразителна реч и мимика, преобразява се в различни образи, работи с публиката • Демонстрира пеене на живо, водене на музикални игри, караоке и групови изпълнения, работа с микрофон, озвучаване, осветление • Показва солово изпълнение и водене на групови танци, лесни танцови стъпки на туристи, съчетаване на движение и ритъм • Избира модели за организация на арт работилници и техники, насърчаване на творческото участие на туристите • Показва водене на игри и състезания, поддържане на спортен дух, мотивиране на участниците
Компетентности	• Умело реализира анимационна програма с артистична концепция, която включва сценично присъствие, емоционална ангажираност и адаптивност към аудиторията
Резултат от учене 8.2	Планира дейности според потребностите на целева група
Знания	• Познава основните стъпки за организиране на анимационна програма с културна, образователна, спортна или развлекателна насоченост • Описва разликите между дневна, седмична, сезонна или еднократна анимационна програма • Изброява типовете дейности според възраст, интереси и място на провеждане • Познава ролите в анимационния екип и тяхното значение за успешното протичане на анимационна програма • Назовава основни компоненти в сценарий за анимация
Умения	• Избира идея за програма според зададена целева група • Определя логична последователност от дейности за дневна анимационна програма • Съгласува съдържание, време и място на всяка дейност • Избира подходящо съдържание според туристическите потребности (игра, движение или култура и творчество)

ПРОЕКТ

Компетентности	• Изготвя примерна структура на анимационна програма за конкретна целева група, съобразена с възраст, интереси и място на провеждане, като използва професионална терминология и съчетава игрови, спортни, образователни или развлекателни елементи
Резултат от учене 8.3	Осигурява условия за провеждане на дейностите
Знания	• Идентифицира необходими материали и технически средства за различни видове анимации • Познава изисквания за безопасна и достъпна среда • Посочва основни етапи за организация и логистика в зависимост от вида дейност • Описва правилата за подготовка и поддръжка на мястото за провеждане
Умения	• Съставя списък с необходими материали и техническо оборудване • Подготвя пространството за провеждане на дейността • Съгласува действия с останалите членове на екипа или отговорни лица • Прилага указания за осигуряване на достъпност и безопасност
Компетентности	• Организира предварителната подготовка на анимационни дейности чрез осигуряване на условия, материали и логистична обезпеченост, като се съобразява с изисквания за достъпност, безопасност и роля в екипа
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Разграничава етапи и компоненти на анимационна програма в областта на актьорското, певческото, танцовото, художественото и спортното майсторство • Описва роли в екипа и логистични изисквания според вида дейност в творческата анимация • Посочва етапите на подготовка, безопасно провеждане и изпълнение на дейности Част по практика на професията: • Изготвя примерна програма и сценарий за конкретна целева група в областта на актьорското, певческото, танцовото, художественото и спортното майсторство • Подготвя и организира пространство за провеждане • Демонстрира участие в анимационен екип с прилагане на безопасност и достъпност
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 9	**Комуникация и поведение в туристическата анимация**

ПРОЕКТ

Резултат от учене 9.1	Комуникира с туристи и екип при изпълнение на анимационни дейности
Знания	• Познава подходи за комуникация с туристи от различна възраст и културен произход • Описва вербални и невербални форми на поведение и тяхното въздействие върху участниците • Познава основни правила за етично поведение и поведение при обслужване на туристи • Изброява добри практики за поддържане на позитивна атмосфера в групова среда
Умения	• Поздравява, информира и кани туристи по начин, съответстващ на тяхната възраст, култура и ситуация • Представя кратко и ясно съдържанието на дейността на разбираем, включително чужд език • Използва учтиви форми на изказ и език, подходящ за групова работа и публична комуникация • Включва думи или кратки фрази на чужд език при комуникация с чуждестранни туристи • Използва невербални средства за насочване и подкрепа на участниците
Компетентности	• Общува уверено и уважително с туристи и колеги, създавайки атмосфера на добронамереност, приобщаване и екипност
Резултат от учене 9.2	Показва професионално поведение при взаимодействие с туристи и екип
Знания	• Идентифицира уместно и неуместно поведение при комуникация с туристи • Идентифицира ситуации, в които се изисква сътрудничество и екипна отговорност • Описва културни различия и фактори, които влияят върху взаимодействието в група
Умения	• Следва етичните и комуникационните норми при поведение пред публика • Съдейства на колеги при общи дейности и поема отговорност за конкретни задачи • Избягва конфликти чрез активно слушане и уважително отношение • Изразява подкрепа и положително отношение чрез думи, тон и поведение
Компетентности	• Поддържа професионално и етично поведение, което допринася за позитивна атмосфера и ефективна екипна работа в анимационна среда
Резултат от учене 9.3	Използва основен чужд език при комуникация с туристи
Знания	• Познава често използвани фрази и изрази на чужд език за поздрав, ориентиране, представяне и покана за участие

	• Изброява тематични области – настаняване, програма, храна, безопасност – за които се използва чужд език • Разпознава културни особености и езикови бариери при общуване с международна публика
Умения	• Поздравява и представя дейността си пред туристи, използвайки основен чужд език • Дава кратка информация за място, час и съдържание на анимационна програма • Използва опростен и ясен език, придружен с визуални или невербални средства за разбираемост • Отговаря на елементарни въпроси и коментари от страна на туристите, използвайки подходящ речников минимум
Компетентности	• Способен е да общува на чужд език с туристи, като осигурява разбираема, културно адекватна и учтива комуникация в хода на туристическата анимация
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Обяснява подходи за вербална и невербална комуникация в туристическа среда • Разграничава етично от неетично поведение при обслужване на туристи • Назовава основни правила за професионално поведение и културно съобразена комуникация • Описва основни фрази и културни различия при общуване на чужд език Част по практика на професията: • Поздравява и информира туристи по подходящ начин според възраст и културен контекст • Представя дейност или програма ясно, с разбираем език и професионално поведение • Включва думи и фрази на чужд език в реална или симулирана комуникация • Съдейства на колеги в екипна среда, проявява уважение и създава положителна атмосфера • Демонстрира поведение и език, които насърчават сътрудничество и приобщаване
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 10	**Музикално-сценична анимация**
Резултат от учене 10.1	Реализира сценични дейности чрез актьорски техники, ролеви игри и изразителна комуникация
Знания	• Познава основите на сценичното поведение – гласова техника, мимика, телесна изразителност • Познава видовете ролеви и театрални форми – пантомима, клоунада, диалог

	• Разграничава основни комуникационни техники в сценичната анимация • Познава видовете публика и методи за ангажиране
Умения	• Използва изразителна реч, жест и мимика в изпълнение на роля • Преобразява се в различни сценични образи и поддържа вниманието на публиката • Води ролеви игри с участие на туристи • Демонстрира сценично присъствие и адаптация спрямо аудиторията
Компетентности	• Умело реализира сценични дейности, чрез които създава ангажираща, подходяща за аудиторията анимационна атмосфера и контролира емоционалния си изказ на сцена
Резултат от учене 10.2	Реализира музикални анимационни дейности с използване на вокални и технически средства
Знания	• Познава основни вокални техники – дишане, интонация, ритъм • Познава ролята на музиката в анимационна среда • Познава технически средства за озвучаване – микрофони, усилватели, караоке системи • Познава формати на музикални игри, групови изпълнения и караоке
Умения	• Пее на живо пред публика, като използва основни вокални техники • Води групови музикални игри и караоке • Работи с микрофон и основно озвучаване • Насърчава участие на туристи в музикални изпълнения
Компетентности	• Реализира музикална анимационна програма с включване на туристи, като съчетава технически и артистични средства за създаване на емоционална връзка и забавление
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Обяснява видовете сценични и музикални анимационни дейности • Описва основите на актьорско и вокално майсторство • Назовава видове сценични образи и ролеви игри • Посочва технически средства за озвучаване и тяхното приложение • Разграничава техники за ангажиране на публика в сценични и музикални контексти Част по практика на професията: • Демонстрира сценично поведение, гласова и телесна изразителност • Реализира роля чрез пантомима, диалог или клоунада • Пее на живо или води караоке с участие на туристи • Води музикална игра с микрофон и озвучаване • Поддържа сценична комуникация с публика и насърчава участие

Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 11	**Танцова анимация**
Резултат от учене 11.1	Организира групови танцови занимания, съобразени с възрастта, интересите и нивото на участниците
Знания	• Познава основни танцови стилове, използвани в туристическата анимация (латино, зумба, фолклор, диско и др.) • Разграничава движения и стъпки според ритъм, темпо и трудност • Познава възрастовите и културните особености, свързани с танцуването • Познава основните принципи за включване и мотивиране на група
Умения	• Демонстрира основни движения и стъпки пред група • Адаптира темпо и съдържание спрямо възраст и умения на туристите • Мотивира участниците чрез невербална комуникация, усмивка и ентусиазъм • Поддържа безопасна и позитивна атмосфера по време на танцовата дейност
Компетентности	• Организира и води групови танцови занимания с подходящо съдържание, темпо и изразителност, съобразени с възрастта, интересите и динамиката на групата
Резултат от учене 11.2	Изготвя и реализира примерна танцова програма
Знания	• Познава етапите на съставяне на танцова анимационна програма • Познава принципите за съчетаване на движения с ритъм и музика • Познава критериите за атрактивност и достъпност на танцова хореография • Разграничава роли в екипа при танцова анимация
Умения	• Изготвя логическа последователност от танцови елементи • Съчетава движение, ритъм и музика в кратка хореография • Работи в екип с други аниматори при групово изпълнение • Подбира музикален фон, подходящ за туристическа среда
Компетентности	• Реализира танцова програма, която създава усещане за еуфория, ритъм и споделено преживяване чрез динамика, координация и сценично поведение
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Описва основни танцови стилове и структури в туристическата анимация • Обяснява принципите на създаване на танцова програма

	• Разграничава движения според възраст и физическа активност • Назовава стъпки за подбор на музика и съставяне на хореография • Посочва мерки за безопасност и подходи за включване на участници Част по практика на професията: • Демонстрира основни стъпки и водене на групов танц • Изготвя кратка примерна хореография за анимационна ситуация • Подбира подходяща музика спрямо туристически контекст • Насърчава участие и създава емоционална ангажираност в групата • Работи координирано с други участници в екипа
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 12	**Художествено-творчески анимационни дейности**
Резултат от учене 12.1	Организира арт работилници за туристи от различни възрасти
Знания	• Познава основни художествени техники: рисуване, апликация, моделиране, ръкоделие и декорация • Познава различните видове материали и инструменти за творческа работа • Познава основни принципи за безопасност при работа с деца и възрастни • Разграничава особеностите на работа с различни възрастови групи (деца, възрастни, семейства)
Умения	• Подбира подходяща тема, техника и материали според възрастта и интересите на участниците • Съгласува организацията на работилницата с броя и профила на участниците • Обяснява и демонстрира стъпките на творческия процес • Насърчава креативно изразяване и включване на всички участници
Компетентности	• Организира художествено-творчески дейности, съобразени с възрастовите особености и интересите на туристите, като създава приобщаваща, безопасна и естетически обоснована среда
Резултат от учене 12.2	Изготвя и провежда примерна програма за арт работилница с естетическа и емоционална стойност
Знания	• Познава принципите за естетическо оформление и композиция • Познава стъпките за изготвяне на примерна програма за арт работилница

	• Познава подходи за стимулиране на креативност и самостоятелно участие • Познава ролята на художественото изразяване в туристическото преживяване
Умения	• Изготвя сценарий за творческа работилница с ясно определена тема, цел и последователност • Подбира материали и организира пространството според вида дейност • Демонстрира внимание към детайла и подкрепя естетическия вкус на участниците • Поддържа приятелска и вдъхновяваща атмосфера
Компетентности	• Реализира цялостна арт програма с творчески характер, като съчетава естетическа насоченост, подходящи материали и емоционална ангажираност на туристите
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Описва основни художествени техники и материали • Обяснява стъпките за организиране на арт работилница • Назовава възрастови особености и принципи на адаптация на дейности • Посочва мерки за безопасност при творческа работа • Описва естетически и педагогически подходи при работа с туристи Част по практика на професията: • Подбира тема, материали и техника за конкретна целева група • Демонстрира творческа техника с ясно обяснение • Организира арт пространство и поддържа работна атмосфера • Насърчава самостоятелност, фантазия и внимание към детайла • Представя кратка арт програма с практическа реализация
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 13	**Културни анимационни дейности**
Резултат от учене 13.1	Планира и провежда културни дейности с образователен и развлекателен характер
Знания	• Познава видовете културна анимация – тематични вечери, легенди и разкази, исторически възстановки, кулинарни демонстрации и др. • Познава ролята на културното наследство и местните традиции в туристическата анимация • Познава методи за адаптиране на културно съдържание за различни целеви групи

	• Познава елементи на междукултурна комуникация и културна чувствителност
Умения	• Избира подходяща тема и формат на културна анимация според аудиторията • Представя културна информация по достъпен и увлекателен начин • Интегрира визуални, словесни и практични елементи в културната програма (например облекла, предмети, демонстрации) • Стимулира диалог, участие и уважение към различните култури
Компетентности	• Реализира културни анимационни дейности с внимание към междукултурните различия, използвайки достъпни и ангажиращи подходи за повишаване на културната осведоменост на туристите
Резултат от учене 13.2	Изготвя примерна програма с културна насоченост, съчетаваща традиция и туристическо преживяване
Знания	• Познава стъпките за разработване на културна програма (тема, сценарий, участници, среда) • Познава източници за културно съдържание – местен фолклор, обичаи, занаяти, гастрономия • Разграничава роля на културния аниматор спрямо участници, артисти, публика • Познава техники за представяне на традиции в интерактивна форма
Умения	• Изготвя сценарий с културна насоченост – тематика, дейности, музика, участие • Включва местни елементи – носии, храна, музика, език • Представя програмата с уважение към автентичността и културните контексти • Работи с местни партньори, изпълнители или културни институции
Компетентности	• Създава културна програма, която балансира образователни и развлекателни елементи, като представя традиции, обичаи и идентичност по уважителен и достъпен начин
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част теория на професията: • Изготвя сценарий за културна програма с конкретна тема • Представя елемент от културна традиция (разказ, демонстрация, игра и др.) • Работи с материали, костюми или визуални елементи с културна стойност • Демонстрира уважително и приобщаващо поведение при представяне на традиции • Включва участниците чрез активни методи (игра, диалог, демонстрация)
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит

	Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 14	**Устойчивост и приобщаване в туристическата анимация**
Резултат от учене 14.1	Прилага устойчиви практики при провеждане на анимационни дейности
Знания	• Назовава примери за устойчиви материали и решения при организиране на дейности • Изброява основни принципи на екологично поведение, включително намаляване на консумативи, повторна употреба и рециклиране • Познава дейности с кауза (екоинициативи, доброволчество) • Посочва възможности за включване на природосъобразни теми в анимационни програми
Умения	• Използва многократно екоматериали, подбирайки ги с мисъл за минимално въздействие върху околната среда • Насърчава участниците да избягват еднократни или неразградими материали • Информира участниците за ползите от екологично поведение чрез кратки послания или дейности
Компетентности	• Участва в изпълнението на анимационни дейности по устойчивост, като се съобразява с опазването на туристическите ресурси и околната среда
Резултат от учене 14.2	Създава приобщаваща и достъпна среда за туристите
Знания	• Изброява групи туристи със специфични нужди (възрастни хора, деца и хора с увреждания) и обяснява необходимостта от адаптиране на комуникацията и физическата среда за равнопоставено участие • Разграничава културни различия и избягва поведение, което би изключило група участници • Познава националните нормативни изисквания, свързани с достъпността и равнопоставеността
Умения	• Говори ясно, използва разбираем език, а при нужда – с визуални или жестови средства за комуникация • Помага на срамежливи или затруднени участници да се включат в анимационната дейност • Подпомага подреждането на пространството и осигурява свободно и безопасно придвижване • Използва информационни материали, формуляри и указания в достъпен и ясен формат
Компетентности	• Създава среда, в която всички туристи, независимо от възраст, възможности и културен произход, могат да участват с уважение и комфорт в анимационната дейност
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава устойчиви подходи при организация и провеждане на анимационни дейности

	• Разграничава базови принципи на приобщаване и мултикултурна среда • Описва основни изисквания за достъпност и екологично поведение в туристически контекст • Разпознава нормативни рамки, свързани с приобщаване и устойчивост в туризма Част по практика на професията: • Използва устойчиви материали и прилага добри екологични практики по време на дейност • Създава приобщаваща среда чрез адаптиране на дейността и комуникацията според различните нужди • Подпомага участници с ограничени възможности и прилага принципи на достъпност • Демонстрира уважение към културните различия и прилага практики за включване на всички участници
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 15	**Иновации и методи за споделеност и съпреживяване в туристическата анимация**
Резултат от учене 15.1	Прилага иновативни методи за създаване на ангажиращо преживяване
Знания	• Изброява типове преживявания (културни, сетивни, приключенски, емоционални, персонални, автентични) • Назовава съвременни методи в анимацията – сторителинг, геймификация, QR мисии, дигитални предизвикателства • Разграничава емоционалното и социалното свързване между туристите, местната общност и регионалната култура
Умения	• Проектира анимационни дейности, които използват иновативни или технологични въздействия • Вгражда сюжет и динамика в програмата чрез разказване на истории (storytelling) или игрови елементи • Адаптира формата на преживяването спрямо възраст и културен контекст на участниците
Компетентности	• Създава анимационни дейности, които използват съвременни методи и иновативни подходи за повишаване на ангажираността и стойността на туристическото преживяване
Резултат от учене 15.2	Използва технологии и инструменти за подобряване на ефекта на анимационните дейности
Знания	• Изброява приложения и технологии за ангажиране на туристите (Kahoot, Mentimeter, Canva, QR code maker) • Описва възможности за смесена реалност (AR/VR), проектиране на маршрути с дигитални карти

	• Посочва принципи за естетическо и сетивно въздействие в среда
Умения	• Включва дигитални инструменти за регистрация, участие и обратна връзка • Използва презентационни средства с мултимедийни елементи • Използва мобилни приложения за обогатяване на анимационната програма
Компетентности	• Интегрира съвременни технологични решения и дизайн за повишаване на визуалното, емоционалното и социалното въздействие на анимационните програми
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава методи за иновация и ангажиране в туристическата анимация • Разграничава стилове на възприемане и свързаните с тях подходи • Изброява подходящи дигитални платформи и технологични инструменти Част по практика на професията: • Разработва дейност с иновативен елемент, като сюжет, дигитален компонент или геймификация за анимационен продукт • Презентира или демонстрира използването на технология в рамките на анимационна програма
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 16	**Управление на професионалното и личностното развитие**
Резултат от учене 16.1	Планира собственото си професионално и личностно развитие
Знания	• Познава принципите на кариерно развитие и самоусъвършенстване • Познава източници за обучение, сертификация и развитие в областта на туристическата анимация и туризма • Познава техники за самооценка, поставяне на цели и мотивация за развитие • Познава начини за адаптиране към промените в професията (технологии, нови тенденции, изисквания на пазара)
Умения	• Анализира професионалния си профил (силни и слаби страни) и формулира цели за развитие • Разработва индивидуален план за професионално и личностно развитие, свързан с кариера в туристическата анимация • Определя възможности за участие в обучения, квалификационни програми, стажове и практически опит

Компетентности	• Самостоятелно планира и организира професионалното си развитие, като се адаптира към потребностите на туристическия пазар и професионалното израстване
Резултат от учене 16.2	Управлява процеса на продължаващо обучение, усъвършенстване и развитие
Знания	• Познава методи за управление на стреса и емоционалния баланс между професионалния и личния живот • Познава механизми за поддържане на професионални контакти, участие в професионални мрежи, форуми и организации в туристическата анимация • Разбира значението на професионалната етика, устойчивостта и иновациите за развитие
Умения	• Адаптира плановете си за развитие спрямо нови възможности, промени в сектора или лични обстоятелства • Проследява напредъка и коригира действията си за постигане на целите • Управлява мотивацията си и се предпазва от професионално прегаряне и пренатоварване • Търси нови възможности за развитие — проекти, обучения, партньорства, участие в събития и мрежи
Компетентности	• Способен е да управлява процеса на продължаващо обучение, професионално усъвършенстване и развитие, като поддържа високи стандарти на професионална етика, ангажираност и лична мотивация за учене през целия живот
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава стъпките за самооценка и поставяне на цели • Описва принципи за управление на собственото развитие • Познава методи за адаптация към промените в професията и управление на личната мотивация Част по практика на професията: • Изготвя индивидуален план за професионално и личностно развитие • Анализира реални възможности за обучение, стажове, сертификации, участия в професионални мрежи • Представя примерен сценарий за управление на собственото развитие
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 17	**Проектиране на анимационна програма и бюджет**
Резултат от учене 17.1	Проектира концепция, сценарий и план на анимационна програма
Знания	• Изброява елементи на анимационната концепция (цел, тематика, публики)

	• Назовава структурата на анимационен сценарий (въведение, динамика, финал) • Разграничава видовете програми (ежедневна, еднократна, сезонна, специализирана) • Описва характерни особености на културни, образователни и развлекателни анимационни дейности
Умения	• Разработва концепция, съобразена с профила на туристите и базата на туристическия обект • Създава сценарий с ясно разпределение на дейности и ангажименти • Изготвя график с времева последователност, места и екипни роли • Интегрира културни, образователни и развлекателни елементи съобразно целта и вида на участниците
Компетентности	• Проектира анимационна програма, като съчетава тематична идея, сценично оформление, логистичен план и подходящи културни, образователни и развлекателни елементи, съобразени с целевата група и особеностите на туристическия обект
Резултат от учене 17.2	Изготвя план-сметка и бюджет за анимационната програма
Знания	• Назовава основни пера на разходите (човешки ресурси, материали, техника, комуникация) • Обяснява разлика между фиксирани и променливи разходи • Изброява възможни източници на финансиране (бюджет, спонсори, външни средства)
Умения	• Изготвя план-сметка на база необходимите ресурси • Калкулира разходи с обосновка и предвижда резерв • Форматира бюджет в табличен вид с категории, стойности и обобщение
Компетентности	• Разработва обоснован и балансиран бюджет, като отчита спецификите на дейността, нужните ресурси и възможните ограничения или източници на финансиране
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познаване на структурата на анимационна програма (видове сценарии, пера в бюджета и източници на финансиране) Част по практика на професията: • Разработване на концепция, сценарий, график и бюджет по конкретен казус
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 18	**Управление на анимационен туристически продукт**
Резултат от учене 18.1	Разработва стратегия за анимационен туристически продукт

Знания	• Разграничава стъпките при цялостна организация на анимационен продукт • Познава стратегии за адаптиране на съдържание според профила на туристическия обект и очакванията на туристите • Изброява ефективни методи за представяне пред публика и заинтересовани страни
Умения	• Координира изпълнението на анимационна програма в реална работна среда • Представя продукт или дейност пред различни публики • Подготвя отчетни документи • Анализира резултатите от представения продукт • Прави обосновани предложения за подобрения
Компетентности	• Умело разработва стратегия за анимационен продукт, като координира изпълнението, представя съдържанието пред различни публики и предлага подобрения на база анализ на резултатите
Резултат от учене 18.2	Осъществява мониторинг на анимационния продукт
Знания	• Разграничава методи за събиране на обратна връзка от участници и партньори • Познава показатели за оценка на ефективността на въздействие на анимационен продукт • Изброява подходи за анализ на резултати и планиране на подобрения
Умения	• Организира обратна връзка от различни източници • Изготвя доклад с обобщени резултати и препоръки • Изготвя предложения за адаптиране или развитие на анимационната програма
Компетентности	• Оценява ефективността на анимационен туристически продукт чрез обратна връзка и ключови индикатори, като планира подобрения за повишаване на качеството, удовлетвореността и устойчивостта на дейността
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава стъпките при разработка на анимационен туристически продукт и стратегии за адаптация • Изброява методи за представяне и посочва показатели за ефективност • Разграничава подходи за събиране и анализ на обратна връзка • Обяснява връзката между стратегия, изпълнение и подобрение на продукта Част по практика на професията: • Разработва стратегия и план за представяне на анимационен туристически продукт • Представя продукта чрез подходящи комуникационни и визуални средства

	• Събира и анализира обратна връзка от участници и партньори и формулира предложения за подобрение
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 19	**Управление на партньорства и външно финансиране**
Резултат от учене 19.1	Изгражда и поддържа връзки с институции и партньори
Знания	• Изброява типове партньори (туристически обекти, общини, НПО, културни институции) • Описва процедури за съгласуване и разрешения на анимационната програма • Назовава елементи на партньорско споразумение и сформиране на анимационни екипи
Умения	• Подготвя официална кореспонденция с институции • Провежда срещи и договаря условия на съвместни дейности • Поддържа мрежа от контакти с ключови партньори
Компетентности	• Отговорно управлява работни взаимоотношения с външни организации, за да осигури устойчивост и ефективност на анимационните дейности
Резултат от учене 19.2	Участва в изпълнение на анимационни проекти и осигурява външно финансиране
Знания	• Назовава източници на финансиране (ЕС програми, спонсори, общински фондове) • Описва структурата на проектно предложение (цели, дейности, бюджет) • Изброява задължения на партньорите, договорните отношения и отчетните документи
Умения	• Идентифицира възможности за финансиране на анимационна програма • Участва в изготвяне на части от проект за анимационна програма (дейности, график, разходи) • Координира изпълнението на дейности по проект с отчетна документация
Компетентности	• Работи по проекти с външно финансиране, като допринася за реализиране на анимационни инициативи чрез партньорства и стратегическо сътрудничество
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познаване на институционална среда, типове партньори, проектна терминология Част практика на професията: • Подготовка на партньорско писмо и примерна част от проектно предложение
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит

	Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

4. Съвкупност от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията „Туристическа анимация“

Степен на професионална квалификация	Ниво по ЕКР/НКР	ЕРУ № … от списъка по т. 3.1. (мин. 3 броя ЕРУ, поне 1 ЕРУ е от специфичната ПП)
III	4	ЕРУ 8, ЕРУ 13, ЕРУ 15 ЕРУ 4, ЕРУ 11, ЕРУ 13 ЕРУ 10, ЕРУ 12, ЕРУ 15 ЕРУ 1, ЕРУ 3, ЕРУ 10 ЕРУ 2, ЕРУ 4, ЕРУ 11 ЕРУ 5, ЕРУ 6, ЕРУ 12 ЕРУ 7, ЕРУ 8, ЕРУ 13 ЕРУ 9, ЕРУ 14, ЕРУ 15

5. Изисквания към материалната база

5.1. Изисквания към кабинетите за обучение по теория на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

Материално-техническата база отговаря на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд. Пространствата са достъпни за лица със специални потребности чрез наличието на рампи, асансьори, подходяща организация на входове, изходи и санитарни помещения. Заложени са принципите на устойчивото развитие чрез използване на екологични, рециклируеми и природосъобразни материали в оборудването и реквизита.

Цялата материална база осигурява възможност за ефективно реализиране на всички форми на обучение – теоретично, практическо и симулативно, като подпомага усвояването на компетентностите по всички единици резултати от учене за трета и четвърта степен на професионална квалификация.

Обучението по теория се провежда в учебни и компютърни кабинети, оборудвани с работни места за преподавателя и за всеки обучаем, включващи работни маси и столове, учебна дъска, мултимедиен проектор, екран, флипчарт и достъп до интернет. Осигурена е техника за презентиране, онагледяване и визуализация на учебното съдържание. Задължително е наличие на компютърна зала с инсталиран специализиран софтуер за комуникация, планиране, презентации и управление на събития, включително дигитални платформи за туристическа анимация.

5.2. Изисквания към учебната база за обучение по практика на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

Практическото обучение се провежда в учебно-тренировъчни зали и в реална работна среда (разнообразие от туристически обекти).

Задължително е осигуряването на многофункционални пространства, които позволяват подготовка и провеждане на културни, артистични, спортни, игрови и природосъобразни анимационни дейности. Пространствата включват зала за сценични изяви и репетиции, оборудвана с подиум или сцена, огледала, реквизит, костюми, мебели за декорация, както и озвучителна и осветителна техника. Наличие на микрофони, мобилни колонки, пултове, прожектори, осветителни тела и мултимедийни устройства. За дейности на открито се осигурява

ПРОЕКТ

мобилно оборудване за игри, спорт и презентации на събития.

Материалната база включва и оборудване за провеждане на приключенски, еко и спортни активности. Осигуряват се спортни съоръжения и технически средства за безопасност.

За практическите дейности в областта на творческата и културната анимация са необходими материали и инструменти за изработка на декори, сценичен реквизит, художествени изделия, кукли за куклен театър, аксесоари за пантомима, театър, музика и танци. Осигурени са материали за приложни изкуства, костюми за различни тематични анимационни дейности: детска анимация, спортни и артистични изяви.

Необходим е достъп до съвременни дигитални ресурси – платформи за управление на събития, маркетинг, онлайн реклама и връзка с клиенти, както и специализиран софтуер за създаване на подготовка на сценарии, бюджети, план-сметки, презентационни материали и визуализации.

6. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по теория и практика на професията имат лица с висше образование и образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ по специалности от професионално направление „Туризъм“ от областта на висше образование „Социални, стопански и правни науки“ съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващи на професията.

Учителска длъжност по учебен предмет или модул от професионалната подготовка може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, могат да преподават лица без висше образование и без придобита професионална квалификация „учител“, ако са придобили съответната професионална квалификация при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните си знания, умения и компетентности.

ПРОЕКТ